

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

[Alia prædictorum expositio. K]

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Sum. 6. P/al.
31. tom. 8.

cit Aug. quod pater operatur per verbum suum & spiritum S. Quomodo ergo hoc accipiendum est? Purauerunt quidam hæretici, quod pater velut author & artifex, filio & spiritu S. in rerum operatione quasi instrumento vteretur: ex prædictis verbis errandi occasionem sumentes, quod velut blasphemum atque sanæ doctrinæ aduersum abiicit pia fides. Non est itaque intelligendū, ideo scripturam frequēter cōmemorare patrē operari in filio, vel per filium, tanquam filius non posset facere, si ei nō porrexisset pater dexterā, vel tāquam aliquod instrumētū fuerit patris operantis: sed potius illis patrē verbis intelligi voluit cum filio & spiritu sancto operari, & sine eis nihil facere.

Contra hanc expositionem surgit hereticus. I

Sed dicit hæreticus, hac ratione hoc posset dixisse, filium operari, per patrē, vel in patre, & spiritum sanctum cum vtroq; vel per vtrunq;, quia filius cum patre & sp. sanctus cum vtroque operatur. Cui breuiter responderetur: Ideo illud dictum esse, & non istud, vt in patre monstraretur auctoritas. Non enim pater à filio, sed filius à patre operatur, & sp. sanctus ab vtroque. Ideoq; etiam filius per spiritum S. legitur operari, quia cum spiritu S. operatur, hoc ipsum à filio habenti vt operetur.

Alia prædictorum expositio. K

Potest & aliter illud accipi, vt dicatur pater in filio vel per filium operari, quia eum genuit omnium opificē: sicut dicitur pater per eum iudicare, quia genuit iudicem: ita & per spir. S. dicitur operari siue pater, siue filius, quia ab vtroq; procedit spir. S. factor omnium. Vnde Chry. sic ait, Nō vt hereticus inaniter suspicatur, tāquam aliquod instrumētum patris extitit filius: neque per eum pater dicitur fecisse, tanquam ipse facere non posset: sed sicut dicitur pater iudicare per filiū, quia iudicē genuit, sic etiam dicitur operari per filium, quia eum cō-

stat

Chryf. to. 4.
hom. 2. ad 1.
Ga. ad Heb
du illud.
Per quem
fecit & se.
m/a.

stat opificem genuisse. Si enim causa ei⁹ pater est, secundum quod pater est, molto amplius eorum causa est, quæ per filium facta sunt. Hæc de opere primæ diei dicta sunt.

DE OPERE SECUNDÆ DIEI, QVA
factum est firmamentum.

DISTINCT. XIV. A

Dixit quoque Deus: fiat firmamentum in medio aquarum: & dividat aquas ab aquis. Diuisitque aquas, quæ erant sub firmamento, ab his quæ erant super firmamentum. Sciendum est quod illius cæli describitur hic creatio sicut ait Beda super Gen in quo fixa sunt sydera: cui suppositæ sunt aque in aere & in terrâ, & superpositæ alię de quib. dicitur: Qui tegis aquis superiora eius, in medio ergo firmamentum est, .i. sydereum cælum quod de aquis factum esse credi potest. Crystallinus enim lapis cui magna est firmitas & perspicuitas, de aquis fact⁹ est, Si quæ verò mouet, quomodo aquæ naturæ fluidæ & in ima labiles, super cælum possint consistere: de Deo scriptum esse meminerit, Qui ligat aquas in nubibus suis. Qui enim infra cælum ligat aquas ad tēpus vaporibus nubium retentās, potest etiam super cæli spheram nō vaporali tenuitate, sed glaciali soliditate aquas suspendere ne labantur. Quales autē & ad quid conditæ sint, ipse nouit qui condidit. Ecce ostensum est his verbis, quod cælum factum sit, scil. illud in quo sunt fixa sydera, id est, quod excedit aerem, & de qua materia, scil. de aquis, & quales sint aquæ, quæ super illud cælum sunt, scilicet, vt glacies è soliditate.

Alii putant cælum illud esse igneæ naturæ, quibus consentit Augustinus.

B Quidam vero cælum, quod excedit aeris spatia, igneæ naturæ dicunt, assidentes super aerem purū ignem

*Beda & gl.
ordinaria
ad id Gen.
I. Fiat firmamentum*